Dinsdag 6 Juni 1944

DAGBLAD

61ste Jaargang No. 4224

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27. telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

... en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

EUROPA WORDT ONTKLUISTERD

Montgomery over de Westwal naar Parijs.

Twaalf landingen tussen Le Havre en Cherbourg.

Kustvelden wit van valschermen en zweefvliegtuigen, meldt AP-correspondent.

Nederlandse vloot bij de landingen in actie.

Eisenhower heeft bekend gemaakt, dat de Geallieerden in Frankrijk geland zijn. De troep bestaat uit Noordamerikanen, Britten en Canadezen. Eisenhower gaf den vertrekkenden troepen een bemoedigend woord mede: „Wij zullen niets dan alleen een volledige overwinning over de Duitse 'Herren' van het vasteland aanvaarden".

De invasie werd voor het eerst aangekondigd om 7.32 uur voormiddag Greenwich tijd [dit is ongeveer 3 uur 's nachts Curaçaose tijd: om 4 uur reeds was de invasie op Curaçao bekend — Red.] Eisenhower noemde de invasie nog „de grote kruistocht".

De Duitse radio heeft de invasie erkend en na te hebben medegedeeld, dat hij zad plaats gevonden tussen Cherbourg en Le Havre, deelde de Duitse radio later mede, dat de invasie op twaalf verschillende punten geschied was tussen de rivieren Vire en Orne met als hoofddoel Caen. **[Op de hierbij afgedrukte** kaart, die de kuststrook Le Havre-Cherbourg weergeeft in werkelijke stand, staan de twee kleine riviertjes Orne en Vire wel, maar zonder naam. Caen, hoofdstad van het Normandische departement Calvados, is een belangrijke havenstad van 60.000 inwoners; de stad telt vele hoogovens, chemische en textielfabrieken.

In Caen staat een door Willem den Veroveraar gestichte kerk uit 1066, het jaar waarin de laatste geslaagde invasie van het Europese continent naar Engeland geschied is. — Red.]

Het officiële communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier te Londen, draagt **No. 1** en luidde in slechts een enkele zin:

„Onder commando van Generaal Eisenhower zijn marinestrijdkrachten, met ondersteuning van een sterke luchtmacht, hedenmorgen landingen begonnen aan de Noordkust van Frankrijk."

De officiële dagorder der invasie, die Eisenhower tot alle wapenen richtte staat op pagina 2 afgedrukt.

Verder zeide Eisenhower: „In de loop van dit gevecht om de eindvernietiging des vijands zult gij waarschijnlijk nog wel meer verlies en rampsspoed moeten ondergaan. Hoe ellendig deze echter ook moge zijn, zij zijn een deel van de prijs der overwinning. Ik verzeker u, dat ik alles zal doen wat binnen mijn vermogen ligt om uw lasten te verlichten. Ik weet, dat ik op uw doorzettingsvermogen kan rekenen, nu niet minder dan ik dit in het verleden mocht doen.

De heldhaftige daden van de Fransen, die de strijd hebben voortgezet tegen de Nazies en hun handlangers de Vichy-satellieten in Frankrijk en in het gehele Franse wereldrijk zijn een voorbeeld en inspiratie voor ons allen. Deze landing is slechts het begin van de Westeuropese veldtocht. Grote veldslagen liggen in het verschiet. Ik doe nogmaals een beroep op u allen, die vrijheid lief hebt om zich bij ons te scharen. Uw geloof zij vast, onze wapenen beraden, tezamen zullen wij overwinnen."

Onmiddelijk na Eisenhowers in het Engels uitgesproken toespraak tot het Franse volk hebben de staatshoofden van de verschillende in Londen gevestigde regeringen soortgelijke boodschappen tot hun volk gericht. De eerste radio-uitzendingen, die te New York werden opgevangen, waren van Zijne Majesteit, Koning Haakon VII van Noorwegen, van Zijne Excellentie Minister-President Hubert Pierlot van België en **van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin Wilhelmina tot onze eigen landgenoten.** (mogelijk een vergissing voor Gerbrandy, wiens rede op blz. 2. staat).

Later werd door hetzelfde Hoofdkwartier medegedeeld, dat de Britse generaal Sir Bernard Montgomery belast was met de uitvoering van de aanval. Het eerste communiqué [dat wij hierboven woordelijk weergegeven] deelde niets mede omtrent de plaats der landingen. Eisenhower wenste den valschermspringers persoonlijk goede reis. Deze valschermspringers zouden de eersten zijn, die voet aan wal zouden zetten op de Franse grond, die door de Duitsers bezet is.

De Duitse radio deelde meer biezonderheden omtrent de valschermtroepen mede en volgens deze radio waren het vier Britse valscherm-divisies, die tussen Le Havre en Cherbourg landen. Dezelfde Duitse radio, die in Londen werd opgevangen, zeide erbij, dat de omvang van deze vier divisies viermaal zo groot was als de valscherm-invasie door de Duitsers van Creta indertijd.

Het weer wordt in de berichten zeer slechts genoemd. Er stond een hoge zee. Vele soldaten kwamen zeeziek aan wal. De bewolking was zwaar, maar bij tijd en wijlen kwam de zon door boven de Straat van Dover. Kort na het aanbreken van de dag viel er nog een regenbui, daarop weer wat zonneschijnen toen weer bewolking. Gedurende de nacht stond er een vrij sterke wind, maar tegen de morgen ging die liggen. De zee werd toen ook iets kalmer.

Wes Gallagher seint uit Londen, dat de Duitse radio drie uren voordat het geallieerde hoofdcommando zelf iets omtrent de invasie los liet, spoedberichten rondriep, waarin met opgave van de plaats werd medegedeeld, dat de geallieerden doende waren tussen Le Havre en Cherbourg te van de baai waarin de Seine landen, dat deze landingen plaats vonden langs de benedenoever uitmondt en aan de Noordkust van Normandië. Dit is dus ten Zuiden — aldus verhaalt Gallagher steeds wat de Duitse radio rondriep — van de Britse havens Brighton, Portsmouth, Bournemouth. De Duitse schoktroepen vingen de invaderende valschermspringers op, maar de Duitse radio erkende tegelijkertijd, dat zij diep hadden weten door te dringen in het schiereiland van Cherbougr, doordat tevens een groot aantal zweefvliegtuigen medekwam.

De geallieerde krijgers sprongen tegen de kusten op, die de Duitsers al ongeveer vier jaren bezig zijn te versterken, terwijl geallieerde vliegtuigen en schepen tegen de defensie-werken zwiepten en de barricaden deden dreunen. Bij de vloot waren verschillende slagschepen, die volgens de Duitsers zulk een actie ontplooiden, dat de gehele Seine-Baai in vlammen leek te staan [de Seine-Baai heeft een ongeveer even grote oppervlakte als de Zuiderzee! — Red.]

Tegen de morgenstond kwamen de Noordamerikanen aan land, waartoe een kunstmatige mist was verspreid. Op een andere plek kwam een hele invasietroep van valschermspringers neer, die later bleken poppen te zijn, die bedoeld waren om het verdedigingssysteem van de Duitsers in de war te brengen.

De eerste berichten van de overzijde van het Kanaal.

De eerste berichten van de overzij van het Kanaal lieten weten, dat de geallieerden absoluut meester zijn in de lucht boven het krijgstoneel. Een officier zeide, dat de landing tegen de hechte defensies van West-Europa geheel verschillend was van die in de Middellandse Zee. Hij gaf in het kort een idee van de onderwater gelegen barrieres en de kustkanonnen. Volgens zijn gissing hadden de Duitsers 1750 gevechtsvliegtuigen en 500 bombardementsvliegtuigen te hunner beschikking.

De landing op het schiereiland van Cherbourg doet veronderstellen, dat wanneer Cherbourg en Le Havre genomen zijn van Normandië een eerste bruggehoofd gemaakt wordt om dan langs de Seine op te trekken naar Parijs.

Waarschuwing aan de Fransen.

De Franse vaderlanders waren bij voorbaat gewaarschuwd om uit de buurt van de kust te gaan en 35 km. terug te trekken teneinde aan de gevolgen van de landingsverrichtingen en de ermede gepaard gaande bombardementen te ontkomen. De geallieerde vliegtuigen zwermden zelfs tot over Duinkerken, de ongelukkige haven van waaruit ongeveer vier jaren geleden de aftocht plaats vond. Een AP-correspondent werd meegenomen in een Marauder en meldde dat de velden aan de Franse kust wit zagen van de valschermen en zweefvliegtuigen, terwijl grote oorlogsschepen doende waren hun kanonnen af te schieten op de kustverdedigingen.

Wanneer de invasie kwam.

De verschillende landingen werden zo uitgevoerd dat zoveel mogelijk profijt werd getrokken van het getij, behalve natuurlijk wat de door de lucht aangevoerde troepen betrof, die het eerst van alle landden.

De troepen kwamen aan land tussen 6 uur v.m. en 6.20 uur v.m. Britse zomertijd (di. 23.50 tot 1.55 uur Curaçaose tijd). De Duitsers riepen de landingen terstond rond, maar Eisenhower wachtte tot hij zeker was dat de invasie gelukt was. Het invasieplan was hetzelfde als waarmede Eisenhower in Juni 1942 naar Engeland was gekomen, maar dat was uitgesteld in verband met de Noordafrikaanse veldtocht. De troepen zijn bewapend met elk soort wapenen, die deugdelijk zijn gebleken. Er is zo min mogelijk veranderd.

Gallagher seint thans, dat de invasie-troepen al enkele dagen klaar stonden, maar dat het beste moment werd afgewacht in verband met het weer. Een officier zeide, dat ze al jaren erop gewacht hadden. De aardrijkskundige ligging bepaalde het invasiepunt.

BRUGGEHOOFD TE SHAEF.

Bij Shaef hebben de geallieerden een bruggehoofd weten te vestigen en zich ingegraven. Men weet nog niet hoe diep het land in de geallieerden zijn gekomen. (Shaef, (AP) 6.6).

DE LANDINGEN DER PARACHUTISTEN.

De Duitsers deelden mede, dat Geallieerde parachutisten en luchttroepen geland zijn van Trouville tot Barfleur — een afstand van 130 kilometer in een poging de vliegvelden van Normandië te veroveren. Er is geen bevestiging van Geallieerde zijde van het gerucht, dat de vliegvelden van Caen veroverd zijn (Londen, (AP) 6.6).

DUITSE OORLOGSBOTEN NAAR HET KRIJGSTONEEL.

Duitse torpedojagers en e-boten zijn verschenen in het gebied van de strijd voor de Noordfranse kust. Naar men zegt zouden zij nabij Shaef in actie zijn, waar „ongetwijfeld met hen afgerekend wordt" (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 6.6).

GEALLIEERDEN DRINGEN DOOR.

De Geallieerde landingstroepen hebben strandhoofden gevormd op de kust van Noord-Frankrijk en banen zich een weg het land in, volgens de eerste verkenningsvliegers, die terugkeren van het toneel waar de eerste aanval plaats vond (Hoofdkwartier van de 8e luchtmacht, (AP) 6.6).

DE LUCHTTROEPEN IN ACTIE.

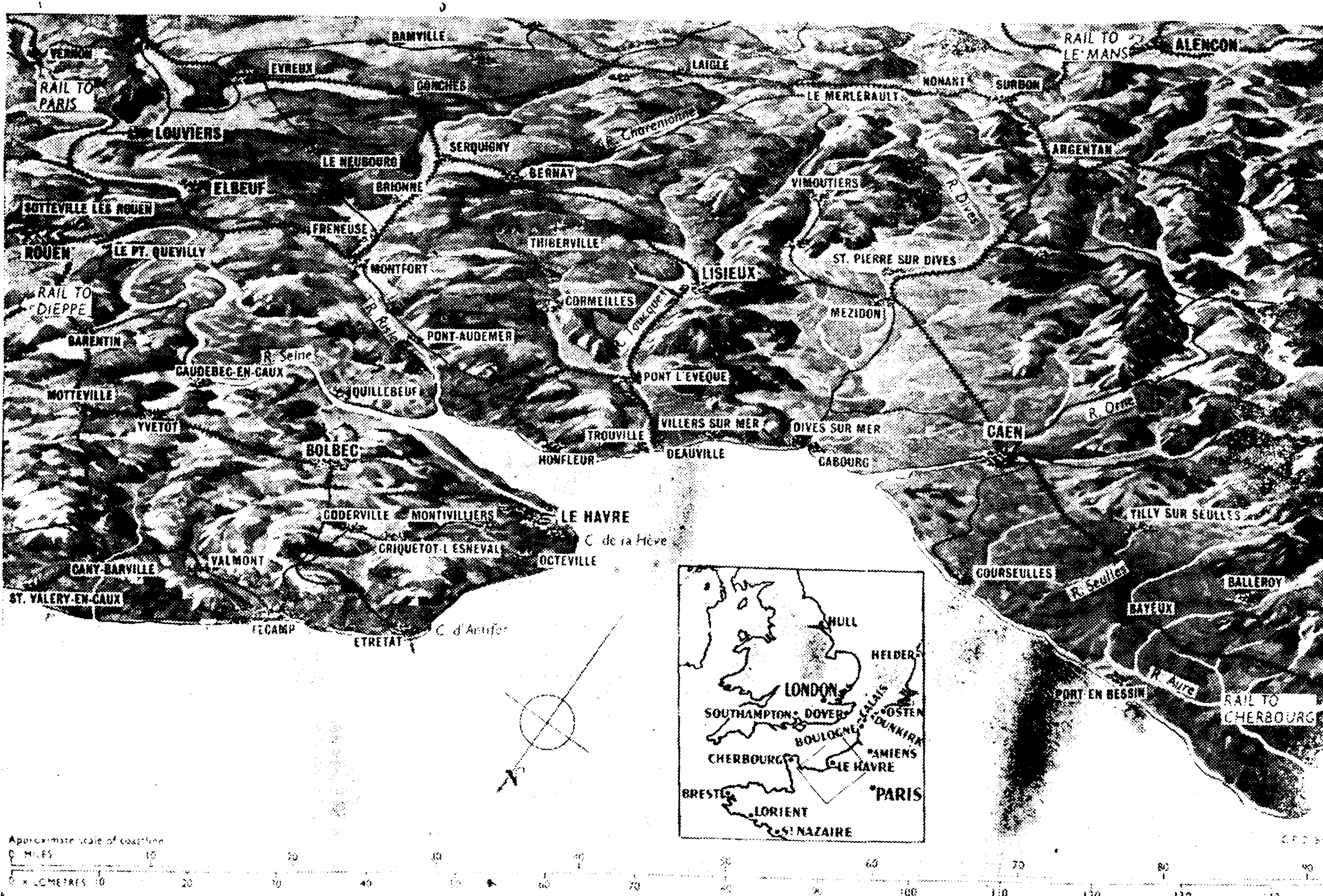
Howard Cowan, die zich bij de Noordamerikaanse valschermtroepen bevindt, seint als volgt: „Indrukwekkende strijdmachten van Noordamerikaanse valschermtroepen — waaronder geharde veteranen van de Siciliaanse veldtochten — zijn heden achter Hitlers Atlantische Wal geland om de eerste slag toe te brengen van het lang verwachte front in het Westen. De troepen landden op belangrijke punten.

De taaiste en meest gespierde mannen waarover de Geallieerden beschikken, kwamen uit de maanverlichte luchten neerdalen in een vreeswekkende onderneming.

Tweemotorige C-47s — zusters van de toestellen der Noordamerikaanse luchtlijnen — droegen hun menselijke ladingen door de luchten en sleepten tegelijk met troepen geladen zweefvliegtuigen, teneinde met een enkele slag de weg te banen voor de strijdkrachten die de frontaanval zullen doen. Gewapend met wapens van de meest primitieve tot de meest moderne soort, was het doel der valschermspringers om de verbindingswegen der Duitse strijdkrachten binnen hun eigen linies te desorganiseren. Er was geen directe aanwijzing omtrent het resultaat van hun bliksemsnelle aanval, waarvoor maanden geoefend werd in voorbereiding van Europa's bevrijding. De krijgers met stalen helmen op en hoge laarzen aan, droegen rode, witte en blauwe kentekenen van de Noordamerikaanse vlag op de mouw van hun gecamoufleerd groengevlekt krijgstenue. (Met de Noordamerikaanse valschermtroepen, (AP) 6.6).

Dit zijn de Geallieerde leiders, die de invasie van Europa leiden. Gezeten van links naar rechts: Hoofd Luchtmaarschalk Sir Arthur Tedder, waarnemend Opperbevelhebber; Generaal Dwight D. Eisenhower, Opperbevelhebber; Generaal Sir Bernard Law Montgomery, Bevelhebber der Britse grondstrijdkrachten. Staand (van links naar rechts): Luitenant Generaal Omar N. Bradley, Bevelhebber van de Noordamerikaanse grondstrijdkrachten; Sir Bertram Ramsey, Bevelhebber van de Geallieerde vlootstrijdkrachten; Luchtmaarschalk Trafford L. Leigh Mallory, Bevelhebber van de Geallieerd luchtstrijdkrachten; Luitenant Generaal Walter B. Smith, Chef Staf.

HET INVASIETERREIN.

Communicandum.

Aan de Geestelijkheid en Geloovigen van ons Vicariaat.

Wij hebben U twee belangrijke dingen mede te deelen.

Ten eerste het blijde bericht, dat Rome, de heilige Stad, de Stad der Pausen, uit de macht van de Duitschers is bevrijd en op bijna wonderbare wijze is gespaard gebleven.

Om God te bedanken voor het behoud van Rome en den H. Vader, zal **Zondag a.s. in alle Kerken** van ons Vicariaat, na de Hoogmis het **Te Deum** gezongen worden.

Ten tweede: de zoo lang en zoo vurig verlangde invasie van de Geallieerde legers op het Europeesche vasteland is begonnen. Het is deze invasie, die met Gods hulp vrede en vrijheid moet brengen aan de volken, die reeds vier jaar zuchten in de macht van den overweldiger. Laten wij vurig bidden, dat God de wapenen der Geallieerde legers moge zegenen, en dat spoedig het uur der bevrijding voor de onderdrukte volken moge slaan.

De strijd zal geweldig zijn. God weet, hoeveel bloed er nog zal moeten vergoten worden, en hoeveel verwoestingen er nog zullen worden aangericht. Laten wij doen wat we kunnen, en vurig bidden, dat de invasie **volkomen moge slagen** en dat de strijd voor de vrijheid **kort moge zijn.**

Daarom bepalen wij dat op **Zondag a.s.** in alle kerken de **Plechtige H. Mis** voor deze intentie zal worden opgedragen, en dat 's avonds **een uur Aanbidding** zal gehouden worden.

En al onze dierbare Geloovigen vragen wij met allen aandrang: Bidt veel en vurig in deze dagen, in den huiselijken kring, — woont zoo dikwijls als gij kunt de H. Mis bij en ontvangt de H. Communie, en bidt dan met Jezus in Uw hart, dat het God behagen moge deze dagen van strijd en beproeving te verkorten, en spoedig de bevrijding te brengen voor de geheele wereld.

† fr. Petrus Innocentius.

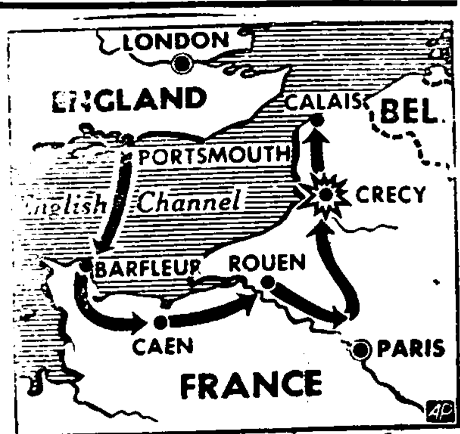
Apost. Vicaris.

De eerste grootscheepse invasie sedert Wellington in 1808.

In 1346 invadeerde Engeland op dezelfde plek als vanmorgen.

Dit is de eerste invasie van het Europese vasteland, welke sedert 1808 van Engeland uit gedaan werd. In 1803 landde Wellington met 16.000 man in Portugal en dat was nog onder geheel andere omstandigheden, omdat Wellington practisch van de vriendschap der Portugezen was verzekerd. Kort daarvoor was een invasie van Engeland van het Europese vasteland uit mislukt: dat was onder Napoleon, die in het thans plat gebombardeerde Boulogne 15.000 man samentrok — la grande Armée — om Engeland te invaderen. Napoleons poging mislukte om dezelfde reden als waarom de Duitse poging van September 1940 mislukte, omdat „Britannia rules the waves". Nelson versloeg de Franse vloot zodanig, dat Engeland tot op heden meester ter zee bleef en enkele jaren nadien in staat was wel een troepenmacht over te zetten naar Portugal.

Portugal was toen economisch geheel en al afhankelijk van Engeland en het weigerde daarom gehoor te geven aan de order van Napoleon om zijn havens te sluiten. Napoleon zond daarop

DE INVASIE VAN 1346.

40.000 man onder Junot naar Portugal om het te dwingen. Dat was in 1807, toen zoals men weet de Portugese koninklijke familie naar Brazilië vertrok om daar later een onafhankelijk keizerrijk van te maken.

Ongeveer tegelijkertijd noopte Napoleon den Spaansen koning Karel IV en zijn kroonprins Ferdinand om afstand te doen, waarna een familielid Joseph Bonaparte koning van Spanje werd. Het Spaanse volk moest er niets van hebben evenmin als het Portugese. Beide volken stonden op tegen den overweldiger, tegen dien anderen Hitler, dien Napoleon. En ook tegenover dien eersten Hitler vestigde men zijn hoop op Engeland, dat met 16.000 man troepen — een kolossaal leger voor die tijd — in de buurt van Lissabon aan land kwam. Joseph Bonaparte trok zich terug achter de Pyreneeën en Junot gaf zich bij Cintra (vlak ten Noorden van Lissabon aan de kust) met 9000 man aan Wellington over.

Deze invasie was gelukt. Zij had het prestige van Napoleon definitief gekraakt. Het gelukken van een invasie is vrijwel alles. Napoleon heeft in 1808 wel beproefd wraak te nemen en inderdaad heeft hij de Engelsen gedwongen het Iberisch schiereiland te verlaten, maar...... zij kwamen terug.

De thans plaats vindende invasie staat voor een veel moeilijker situatie. Niet in een vrije haven, zeker van de sympathie des volks, maar tegen een vestingmuur, zoals er nog nimmer in de historie gebouwd is. Alleen op de sympathie van de onderdrukte volken kunnen de invaderende troepen rekenen.

Eisenhower doet hier wat slechts — in omgekeerde richting — aan Julius Caesar en Willem den Veroveraar is gelukt, maar wat buiten het vermogen bleek te liggen van Napoleon en Hitler. De invasies van Engeland uit zijn beter gelukt.

Ongeveer 600 jaar geleden werden de stranden van het Europese vasteland reeds bestormd door de Engelsen. In 1346 kwamen zij in Frankrijk aan land en 200 jaar lang hebben zij een strandhoofd bij Calais behouden.

In de Honderdjarige Oorlog was het, dat Eduard III van Engeland, die een begerige blik geslagen had op de Franse troon, een invasie-strijdmacht samentrok te Portsmouth en over het Kanaal voer naar Normandië. Het ging natuurlijk heel anders dan nu.

Als men toen de beheersing op zee had kon een invasie worden gewaagd. De Engelsen hadden de beheersing van de zee want in 1340 hadden zij de Franse vloot vernield. **Thans moet men behalve** de beheersing op zee ook de beheersing in de lucht hebben.

Eduard had een geheim wapen toen hij en zijn leger te Barfleur aan land kwamen, vlak bij waar de Geallieerden geland zijn.

Hij vond evenwel geen aanleiding het te gebruiken, aangezien de Fransen weinig verzet boden bij zijn opmars naar Rouaan en verder naar Parijs.

Toen hij voor Parijs kwam zag hij in, dat zijn linies te veel gerekt waren. Dies maakte hij rechtsomkeer en trok hij in de richting van Calais.

Te Crécy werd zijn opmars eindelijk versperd door een Frans leger. Het geheime wapen werd hier voor het eerst toegepast. Het was het geconcentreerde vuur van Eduards geoefende boogschieters, dat de aanvallende Franse cavallerie vernietigde.

De rug van het Franse leger werd daar gebroken en Eduard trok verder naar Calais.

Het getij van de Engelse veroveringskrijg liep hoog op in deze langdurige oorlog en eens wist men zelfs de gehele Noordelijke helft van Frankrijk te bezetten.

Tenslotte vonden de Fransen zelf een geheim wapen uit — geschut. Hiertegen konden de Engelse boogschieters weinig beginnen. De invaller werd verdreven uit het grootste deel van Frankrijk. In 1453 kwam er een einde aan de Honderdjarige Oorlog. Doch het strandhoofd te Calais werd nog wel honderd jaar door de Engelsen behouden.

Andere invasies van Engeland uit.

In 1740 stelde Pruisen een van zijn gewone agressiedaden door de invasie en bezetting van Silezië, dat toen onder Oostenrijk behoorde. Frederik II van Pruisen besliste, toen hij erop werd attent gemaakt, dat zijn rechten op Silezië uiterst dubieus waren, dat „het bezit van Silezië geen quaestie van recht was, maar van macht."

De stemming was tegen Oostenrijk en zo brak de oorlog niet tegen den aanvaller Frederik II uit, maar...... tegen Oostenrijk, dat Silezië verloor. Tot er een merkwaardigheid in de geschiedenis plaats vond: le renversement des alliances. Zo iets ziet men wel vaker. De historie is een grillig iets. Deze „omkeer van bondgenootschappen" bracht vlak erop in de Zevenjarige Oorlog Frankrijk, Rusland en Oostenrijk in het gelid tegen... Frederik II van Pruisen, die alleen steun kreeg van...... William Pitt van Engeland. Engeland deed herhaalde landingen op de Franse kust, maar alle zonder succes. Nog in de loop van dezelfde eeuw zou Engeland een invasie op Noordhollands grondgebied beproeven.

Invasies van Engeland op Nederlands grondgebied.

Stadhouder Willem V was in 1792 naar Engeland gegaan, waar de Oranjeprins een gastvrij dak vond voor zijn „regering in ballingschap", die de nodige pogingen deed om terug te keren naar huis en haard.

Een Brits-Russische troepenmacht zette in 1799 tussen Den Helder en Alkmaar voet aan wal onder York en Hermann, die naast de Russische en Britse vlaggen ook de Prinselijke vlag voerden.

Deze invasie gelukte evenmin, want in de slag bij Bergen en Castricum werd zij verslagen. Nog in dezelfde Franse tijd en kort nadat Wellington zijn vreedzame invasie in Portugal had gedaan, deed Lord Chatham hetzelfde, maar niet vreedzaam, op Walcheren. In 1809 beproefde Lord Chatham een invasie op Walcheren met 100.000 man. Zij gelukte en de Engelsen veroverden vrijwel geheel Zeeland, tot Napoleon een vloot bij elkaar had en de Engelsen, die bovendien met de Zeeuwse koorts te kampen hadden, verjoeg.

ONS KONINKRIJK.

GERBRANDY GEEFT VOORSCHRIFTEN.

Door Minister Pieter Sj. Gerbrandy werd hedenmorgen de volgende rede uitgesproken tot bezet Nederland:

„Mannen en Vrouwen van Nederland.

Nu het **grote ogenblik** is gekomen en **de Geallieerde** strijdkrachten een machtige aanval zijn begonnen **van het** Westen uit, heb ik enkele ernstige woorden tot u te richten. Ik vraag u met de grootst mogelijke aandacht te luisteren en alle noodzakelijke veiligheidsmaatregelen wel in acht te nemen. Geeft mijn woorden door aan betrouwenswaardige landgenoten, die in de onmogelijkheid verkeren om naar mij te luisteren.

Landgenoten, nu de mokerslagen van de Geallieerden beuken op de Atlantische Muur van Hitler, verkeren wij allen in de grootste spanning. Onze mannen in het leger, de vloot en de luchtmacht en de leden van onze koopvaardij hebben de taak te vervullen wat hun opgedragen wordt door het militaire opperbevel. Uit ons aller harten rijst een dringend gebed op tot den Almachtige om te helpen en bijstand te bieden in wat voor ons zo'n rechtvaardige strijd is.

In nauw overleg met het Geallieerde opperbevel geef ik u de volgende voorschriften en ik hoop, dat iedere Nederlander van goede wil zich aan deze voorschriftten zal houden; deze voorschriften gelden niet voor die georganiseerde groepering van verzet, die reeds bevelen hebben ontvangen en deze uit te voeren hebben. De hier volgende voorschriften zijn voor degenen, die geen lid zijn van de georganiseerde groepen. Ik geef u de volgende instructies:

In de eerste plaats: Gij zult niet overgaan tot enige gewelddaden van openlijk verzet. Dit zou alleen den wreden vijand de gelegenheid geven om nog bloediger représaille-maatregelen te treffen, dan hij tot nu toe gedaan heeft.

In de tweede plaats: Degenen, die niet wensen af te zien van enige vorm van rechtstreeks ingrijpen, omdat zij bereid zijn hun leven te geven, wordt met nadruk onder de ogen gebracht, dat vele onschuldigen het slachtoffer van de représaille-maatregelen zouden worden. Wij kennen de Duitsers en daarom vragen wij dringend niet over te gaan tot openlijke gewelddaden van verzet.

In de derde plaats: Waar dit mogelijk is moet wel een onzichtbaar, en niet te herkennen, lijdelijk verzet worden gepleegd.

EISENHOWER:
„Wij zullen niets minder dan de volledige overwinning aanvaarden".

In de vierde plaats: Gij moet u weerhouden van elke daad, die den vijand rechtstreeks of onrechtstreeks ten voordeel kan strekken.

In de vijfde plaats: De vijand zal niet aarzelen om u uit te dagen en te ontgoochelen. Waar gij ook gaat, waar gij ook zijt, let op uw doen en laten. Luistert allen naar de instructies, die wij u van hieruit geven.

Nederlanders, bidt met ons voor de overwinning.

Lang leve ons vaderland!"

SURINAAMSE TROEPEN IN AUSTRALIË.

De radio van Londen deelde Zondag mede, dat de troepen van Nederlands West Indië in een Australische haven zijn aangekomen. „Zij vormen de voorhoede van een grotere strijdmacht", aldus zeide de radio.

Blijkbaar betreft het hier het detachement van Surinaamse vrijwilligers.

CURAÇAO.

APOSTOLISCH VICARIUS ZENDT GELUKWENS.

Hedenmorgen verzond Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, het volgende telegram:

„Monseigneur Bertoli, Chargé d'affaires Saint Siege,

Port-au-Prince, Haïti.

Profondément émus et reconnaissants à Dieu libération Rome Evèque Clergé Peuple catholique vous prient offrir félicitations filiales au Saint Père l'assurant de leurs prières afin que libération Rome soit présage libération monde total.

Monseigneur Verriet."

INWIJDING SCHOOL VAN SINT BONIFACIUS.

Gistermorgen had in de parochie van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier de inwijding plaats van de nieuwe jongensschool, een kloek en fors gebouw. Het was feest voor de jeugd der parochie op deze dag, de feestdag van den H. Bonifacius. De Apostolisch Vicarius Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P. kwam met den Vicariaatssecretaris Pater Willibrordus Brada O.P. naar de parochie om de inwijding te verrichten en Pastoor Petrus D. Elie O.P. ontving op deze, ook zijn feestdag met een stralend gezicht zijn Bisschop.

Geassisteerd door de Pastoors Henricus Penninx O. P. en Constantius Gallé O.P. onderscheidenlijk als diaken en subdiaken hief Zijne Hoogwaardige Excellentie in de sierlijke parochie-kerk het Veni Creator aan. Na deze gezongen bede tot den Heiligen Geest begaf de Apostolisch Vicarius, voorafgegaan door de schooljeugd zich in plechtige stoet naar het nieuwe schoolgebouw. De Kerkvoogd verrichtte hierop de liturgische wijding, zegende de kruisen en besprenkelde met het gewijde water de localen.

Bij deze inwijding waren tegenwoordig het Hoofd van het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling, Dr. Wybojan Goslinga, de districtmeester Herman B. C. Schotborg, de architect Ingenieur Cornelius W. Bakker, de aannemer Max Britten, de toezie ner Kruizinga en verschillende Paters en Fraters, waaronder Frater Odulphinus, het waarnemend Hoofd van de Fraters op Curaçao.

Na de plechtige wijding nam Zijne Hoogwaardige Excellentie het woord en zette in het kort de geschiedenis van de ontwikkeling der parochie uiteen. Van een noodkerk tot een parochie met een schone kerk, meisjesschool en nu een model jongensschool. De Apostolisch Vicaruis wees er op, dat er zulk een gelukkige samenwerking was geweest en dat dit een voorbeeld was hoe Kerk en Staat met elkander kunnen samenwerken ter verkrijging van goede vruchten. Zijne Hoogwaardige Excellentie dankte den Heer Goslinga en verzocht hem de dank over te brengen aan het Bestuur. Ingenieur Bakker werd geprezen om zijn goede zorgen en voor het mooie gebouw, dat hij ontwierp. Vervolgens richtte Zijne Hoogwaardige Excellentie het woord tot Pastoor Petrus D. Elie O.P. om hem te prijzen en danken voor al hetgeen hij voor de parochie gedaan heeft. Aan Pastoor Elie immers is het practisch te danken dat deze zo moeilijke parochie zulk een bloeiend leven heeft. Tot slot wenste de Apostolisch Vicarius de Fraters en het onderwijzend personeel geluk met het nieuwe gebouw.

Nu nam doctor Wybojan Goslinga het woord om den Apostolisch Vicarius te danken voor Zijn goede en mooie woorden. Hij beloofde de dank van de Kerkvoogd aan den Gouverneur over te brengen en prees eveneens deze model jongensschool. Het verheugde den Inspecteur, dat de school was toegewijd aan den Nederlandsen Heilige Bonifacius. Moge de Nederlandse gedachte op deze school bevorderd worden en dat de nationale geest hier moge bloeien in deze school van Sint Bonifacius, was de wens van den Inspecteur. Ik hoop, zo zeide de Inspecteur nog, dat hier zo goed de Nederlandse taal worde geleerd, dat ook hier een der jongens de Neerlandia-prijs moge verkrijgen. De Inspecteur wees nog op het streven voor een eenheidsschool, waarmede hij het niet eens was. Juist de vrijheid van het onderwijs heeft zoveel kracht en nationaal bewustzijn in Nederland gebracht, zo verklaarde de Inspecteur. De vrijheid van onderwijs is noodzakelijk. Bovendien het biezonder onderwijs is niet duurder dan het openbaar, aldus doctor Goslinga. Met de beste wensen voor de bloei der school besloot de Inspecteur.

Tots lot sprak Frater Pancras, de directeur van de nieuwe school, enige dankwoorden. Hij hoopte, dat de school spoedig zou worden afgebouwd.

Het gedeelte van de school, dat klaar is, bestaat uit vier localen en een prachtige gaanderij. liever spreken van deze bevrijding, ligt vrijwel alleen in wat zou worden afgebouwd.

Wij roemen in Rome als mid-

Wordt vervolgd.

NU DE INVAL WORDT GEDAAN GEDENKT DE SLACHTOFFERS.

STEUN SANOC.

De Invasie - dagorder.

Tot de vertrekkende troepen richtte Eisenhower de volgende Dagorder:

„Soldaten, zeelui en luchtsoldaten van het geallieerde expeditieleger! Gij zult thans scheep gaan voor de grote kruistocht. De ogen van de wereld zijn op u gericht. De hoop en de gebeden van alle vrijheidlievende volken vergezellen u. Tezamen met onze dappere bondgenoten en wapenbroeders aan de andere fronten zult gij thans de Duitse oorlogsmachine gaan vernielen, de nazie tyrannie over de onderdrukte volken van Europa verdelgen en de veiligheid voor onszelf in een vrije wereld verzekeren. Uw taak zal niet gemakkelijk zijn.

Uw vijand is geoefend, goed toegerust en in de strijd gehard.

Hij zal woest vechten. Maar in dit jaar 1944 is er veel gebeurd sedert de nazie-triomfen van 1940 en 1941.

De Verenigde Volken hebben den Duitsers grote nederlagen toegebracht in het open gevecht en in gevechten van man tegen man. Onze luchtmacht heeft hun luchtgeweld en hun vermogen om een oorlog op de grond te ondernemen ernstig verminderd. Ons thuisfront heeft ons een overweldigende overmacht in wapenen en munitie gegeven; grote reserves staan te onzer beschikking, evenals reservetroepen, die wel geoefend zijn.

Het getij is gekeerd en de vrije mensen der aarde marcheren samen op ter overwinning. Ik heb het volste vertrouwen in uw moed en toewijding, plichtsbesef en vaardigheid. Wij zullen niets anders aanvaarden dan de volledige overwinning. Hebt succes en laat ons allen de zegen van den Almachtigen God afsmeken op deze grote en edele onderneming". (Londen, (AP) 6.6).

MEVROUW KNAPPER OP CURAÇAO.

Mevrouw M. Knappert is naar Curaçao gekomen teneinde 10 tot 15 vrouwen te werven voor het Vrijwillig Vrouwen Hulpcorps te Londen, dat, terstond na de invasie in Nederland zal optreden onder Militair Gezag. De vrouwen, die zich indertijd op de oproep van het Rode Kruis hebben opgegeven, zullen nu opgeroepen worden teneinde kennis te maken en inlichtingen te verstrekken en te ontvangen. Op een nader te bepalen dag zal Mevrouw Knapper een lezing houden over het onderwerp: „Een en ander over het Vrouwencorps". Deze lezing zal voor iedereen toegankelijk zijn. **Tijdens** haar bezoek aan Suriname heeft Mevrouw Knapper een tiental vrijwilligsters geworven.

VOOR HET VADERLAND.

Weer zijn 15 Nederlandse vaderlanders ter dood veroordeeld. Veertien ervan zijn reeds terechtgesteld. De namen van de slachtoffers zijn nog niet bekend.

INVASIE.

4000 INVASIE-SCHEPEN, ZEGT CHURCHILL.

Premier Churchill heeft voor het Lagerhuis verklaard, dat een ontzaggelijke armada van 4000 schepen met nog duizenden kleinere vaartuigen de Geallieerde strijdkrachten over het Kanaal gevoerd hebben voor de invasie van Europa en dat landingen van luchttroepen op grote schaal met succes zijn uitgevoerd achter de vijandelijke linies. „Landingen vinden op het ogenblik op de stranden plaats op verschillende punten", zeide hij. „Het vuur van de kustbatterijen is grotendeels gedoofd. Versperringen, die in zee gebouwd werden, bleken niet zo moeilijk te zijn als gevreesd werd".

De Premier zeide, dat de Engelse en Noordamerikaanse bondgenoten gesteund worden door ongeveer 11.000 eersterangs vliegtuigen, welker hulp waar nodig kan worden ingeroepen. Voor zover de commandanten, die de verrichtingen leiden, rapporteren, gaat alles volgens het plan. En wat een plan!"

De Premier zeide, dat de grote onderneming „ongetwijfeld de meest ingewikkelde en moeilijke is, die ooit is uitgevoerd".

Bij het gejuich van de leden van het Huis nam Churchill „formeel kennis van de bevrijding van Rome". Hieraan voegde hij toe: „De Noordamerikaanse en andere strijdkrachten van het vijfde leger hebben de laatste linies des vijands doorbroken en zijn Rome binnengetrokken waar de Geallieerde troepen met vreugde werden ontvangen door de bevolking. Deze intrede en bevrijding van Rome betekent, dat wij de kracht zullen hebben het te verdedigen tegen vijandelijke luchtaanvallen en het zullen redden van de honger waardoor het bedreigd werd."

Er was zowel grimmig als goed nieuws in Churchills toespraak te beluisteren. Bij het bespreken van de slag om Anzio en het opsommen der verliezen aan beide zijden, deelde hij mede, dat de Geallieerden er ongeveer 20.000 man verloren en de Duitsers 25.000 man. De landing te Anzio heeft op de lange duur evenwel goed resultaat gehad, doordat Hitler gedwongen werd ten Zuiden van Rome 8 of 9 divisies te zenden, die hij elders goed gebruikt kon hebben. Churchill zwaaide grote lof toe aan de Generaals Alexander en Clark en zeide: „Een volledige eensgezindheid heerst in alle Geallieerde legers...... Er is een volledige vertrouwen in den Opperbevelhebber Generaal Eisenhower en in zijn assistenten en ook in den Commandant van het expeditie-leger Generaal Montgomery." Bij het bespreken van de Italiaanse campagne zeide hij, dat de Geallieerde strijdkrachten met de Noordamerikanen aan de spits Noordwaarts trekken in achtervolging van den vijand. Churchill zeide, dat gehoopt wordt, dat het aantal gevangenen van 20.000 dat reeds genomen werd, in de naaste toekomst nog zal worden vermeerderd.

BEKENDMAKING VAN WASHINGTON.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog heeft het volgende bericht uitgegeven:

„Hoofdkwartier van het krijgstoneel in Europa. Sommigen der dapperste soldaten in het Noordamerikaanse leger — het was slechts een taak voor de dapperen — hebben de eerste landings-aanval gedaan op de Vesting Europa door kazematten en andere verdedigingswerken op de Atlantische Wal stuk te slaan. Aanvalstactieken, welke verfijnd werden in Noord-Afrika, Sicilië en Italië, werden maandenlang in Groot Britannië geoefend alvorens de feitelijke invasie te ondernemen. Een speciale opleiding werd gegeven aan de troepen, die de spits van de aanval zouden vormen. De aanval op de betonnen emplacementen is de meest opwindende en gevaarlijke onderneming van de moderne oorlog. Hij lijkt onmogelijk, maar is dat niet gelijk Noordamerikaanse soldaten hebben bewezen. De sleutel tot het succes is kloekmoedigheid" (Washington, (AP) 6.6).

ROMMEL,
Hitlers vertegenwoordiger op het slagveld.

KONING GEORGE ZAL SPREKEN.

De Britse radio maakte bekend, dat Koning George van Engeland hedenmiddag om 14.30 uur Curaçaose tijd een radiorede zal houden (Londen, (AP) 6.6).

ONTZAGGELIJK BOMBARDEMENT GING AAN DE LANDINGEN VOORAF.

Gedurende 48 uren vóór de Geallieerde landingen in Frankrijk hebben zwermen van Britse en Noordamerikaanse bommenwerpers een ontzaggelijke lading bommen geworpen op de verdedigers van de Westwal. Een platond van Noordamerikaanse en Britse bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen werd gelegd boven de fortificaties van Todt, waarop Hitler zijn hoop gevestigd had. Thans staan deze verdedigingswerken in lichterlaaie of liggen zij in puin. Aan weerszijden van de aanvalsmacht gleden grote grijze slagschepen door de wateren van het Kanaal en wachtten zij op elke uitdaging van de gehavende nazie-vloot. De opening van het front in het Westen is het hoogtepunt van jaren van geduldig wachten door de voornaamste militaire genieën in Amerika en Groot Britannië en hard werken in de wapenfabrieken door millioenen Noordamerikanen en Britten.

De strategische luchtstrijdkrachten onder Luitenant Generaal Carl Spaatz kregen tot taak de Duitse luchtreserves stuk te slaan door vliegtuigfabrieken diep binnen Duitsland te bombarderen. Zij moesten de nazie-luchtmacht zodanig verzwakken, dat deze geen langdurige bedreiging voor de Gealieerde grondstrijdkrachten zouden kunnen vormen. Vliegende Forten en Liberators deden ook mee aan het ontwrichten van het spoorwegsysteem in West-Frankrijk. De Raf onder Luchtmaarschalk Sir Arthur Harris kreeg een gelijke opdracht, alleen behoorden de spoorwegen tot haar voornaamste doelen. De 9e luchtmacht onder Luitenant Generaal Lewis Brereton, samen met de 2e tactische luchtmacht van de Raf, kregen de doelen langs de Westwal zelf aangewezen. De Geallieerden hadden niet gehoopt om Duitsland uit de lucht buiten gevecht te slaan, doch wel dat zij met hun luchtaanvallen de Duitse troepenbewegingen zouden kunnen belemmeren en verijdelen.

Hedenmorgen werd een gordijnvuur, gelijk dat waardoor de verdedigers van het eiland Pantelleria in de Middellandse Zee in de zomer van het vorig jaar tot de nederlaag gedwongen werden, gelegd door de gezamenlijke luchtstrijdkrachten.

Bij dit gordijnvuur werd nog het gedonder der oorlogsschepen toegevoegd, die voor de kust achter de kleinere eenheden lagen. De Koninklijke Marine heeft maandenlang gewacht op dit ogenblik, terwijl lichte en zware eenheden van de Noordamerikaanse vloot zich kalm gereedmaakten in Britse havens voor de droeve taak. De Noordamerikaanse Kustwacht was er ook vertegenwoordigd met landingsvaartuigen, transportschepen en reddingsvaartuigen. Een

MONTGOMERY,
Onze vertegenwoordiger op het slagveld.

klein aantal vliegtuigen van de Noordamerikaanse marine nam ook aan de verrichtingen deel.

In de landingsvaartuigen zaten mannen die de stranden waarop zij zouden landen kenden als de rug van hun hand. Maandenlang werden zij in Engelse kampen geoefend in de kleinste biezonderheden van hun taak. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 6.6).

SCHIJN - INVASIES.

Londen meldt, dat thans kan worden bekend gemaakt, dat vele schijninvasies op touw werden gezet om de Duitsers te foppen. Bij verschillende gelegenheden werden duizenden manschappen met journalisten erbij verscheept en in grote vloten tot bijna binnen schootsafstand van het Duitse geschut op de Europese kust gebracht, als waren zij van plan te invaderen. De Duitse verkenningsvliegtuigen vlogen bij zulke gelegenheden op. Deze schijn-invasies werden op vele verschillende punten ondernomen (Londen, (AP) 6.6).

FRANSEN DOEN NIET MEE.

Franse zegslieden in Algiers zeiden als commentaar op de afwezigheid van Franse troepen in de eerste golf van invasietroepen, dat dit overeenkomstig een inter-Geallieerde overeenkomst geschiedt, teneinde te voorkomen, dat Fransen gedwongen worden tegen hun landgenoten te vechten (Algiers, (AP) 6.6).

HET PLAN VOLGENS DE DUITSERS.

De Duitse radio deelde mede, dat het Geallieerde Hoofdcommando van plan is de mondingen der rivieren tussen Le Havre en Cherbourg te gebruiken om meer aanvalstroepen met zware wapenen aan land te zetten onder bescherming van de luchtmacht. De Geallieerden zijn erop uit om de vliegvelden in Normandië te gebruiken teneinde Normandië uit het Zuiden af te snijden en de haven van Cherbourg te veroveren (Londen, (AP) 6.6).

OOK EEN LANDING IN NEDERLAND?

De BBC heeft een waarschuwing tot Nederland gericht om 35 km. uit de kuststreek weg te trekken en de hoofdwegen vrij te laten.

Vanmorgen ging er een gerucht in de stad, dat ook in Nederland een landing zou hebben plaats gehad. Vermoedelijk is dit gerucht in omloop gekomen doordat bovenstaand bericht bij het verder vertellen werd aangedikt. Een landing heeft, voor zover wij hebben kunnen beluisteren, niet in Nederland plaats gehad. Bij berichten als bovenstaand moet men er ook rekening mede houden, dat fop-berichten worden rondgeworpen om de Duitsers in de war te brengen.

CURAÇAO BIDT VOOR HET WELSLAGEN DER INVASIE.

Nu de invasie is begonnen, schaart ook Curaçao zich ten gebed. Katholieken, Protestanten en Joden buigen zich voor den Allerhoogste om gelijk Eisenhower gevraagd heeft te bidden om de zegen voor het welslagen der invasie. In verband hiermede zij allereerst gewezen op het Communicandum van onzen Apostolisch Vicaris op de voorpagina, die hierna aanstaande Zondag tot gebedsdag uitroept. In alle kerken van de zes eilanden zal aanstaande Zondag een Plechtige Heilige Mis worden opgedragen voor het welslagen der invasie, waarna des avonds een Aanbidding zal worden gehouden om te bidden „dat de invasie volkomen moge slagen en dat de strijd voor de vrijheid kort moge zijn."

Aan dit officieel bericht kunnen wij nog toevoegen, dat hedenmorgen, zodra het invasienieuws er was, op alle katholieke scholen een bijna onafgebroken gebedsactie is georganiseerd onder de kinderen, wier eenvoudig gebed Gode zo aangenaam is. Vrijwel de gehele Curaçaose jeugd is zodoende thans in gebed om te bidden. Laten wij, volwassenen, hun gebed steunen met het onze.

* * *

Afgezien van deze speciale actie onder de katholieken worden vandaag nog de volgende bidstonden gehouden:

In alle katholieke stadskerken: 19 uur rozenhoedje voor het welslagen der invasie (deze gebedsstond, waarmede al in April begonnen is, zal elke avond herhaald worden in den vervolge).

In de Gereformeerde kerk Mundo Nobo: 19.30 uur gebedsstond.

In de Protestantse kerk Emmastad: 19.30 uur gebedsstond.

In de Synagoge Mikvé Israël: 19.30 uur gebedsstond.

Wij wekken ieder op de gebedsstond in de eigen kerk zoveel mogelijk bij te wonen.

NIEUWE CONCENTRATIES DER GEALLIEERDEN.

De Duitse radio deelde mede, dat Geallieerde tanks geland zijn in het gebied van Aromanches en „de grootste samentrekkingen van Geallieerde landingsboten waargenomen werden te Cherbourg en Le Havre."

De Duitse radio zeide voorts: „De vijand, die hoofdzakelijk valschermtroepen in de strijd geworpen had tijdens de vroege morgenuren, gebruikt thans onophoudelijk aanvalsboten bij Oystreham. Verschillende eilandjes, die voor de kust liggen, hebben de biezondere belangstelling van de indringers en hier werden dan ook de eerste landingen gedaan. Intussen worden talloze landingen gedaan langs de gehele kust tussen de monding van de Seine en de Noordelijke hellingen van Normandië uit de lucht en van zee uit. Er worden meer samentrekkingen van landingsvaartuigen verder in het Noorden gezien zover als het Nauw van Calais. Deze concentraties worden bestreden" (Londen, (AP) 6.6).

Laatste Nieuws.

— Het DNB meldt, dat de Duitsers in een tegenaanval te Asnelles in het gebied van de Seine-baai 35 Geallieerde tanks buiten gevecht gesteld hebben. Voorts werd gezegd, dat ontelbare versperringen op de stranden de Geallieerde landingen uiterst moeilijk maken. In het gebied ten Oosten van Cherbourg zouden grootscheepse Duitse aanvallen goede vordering maken. „De vijand werpt thans als tevoren de hoofdmacht van zijn landingstroepen in het gebied tussen Cherbourg en Oystreham aan de Westzijde van de Seine-baai", aldus verklaarde het Duitse nieuwsagentschap.

— De grote Duitse kanonnen hebben het vuur geopend over de Straat van Dover kort na het middaguur.

— De Duitsers melden, dat grote balonnen boven de Franse kust hangen op zeer grote hoogte. Zij worden beschermd door Geallieerde gevechtsvliegtuigen. Blijkbaar zijn het observatieposten voor het Geallieerde geschut.

— Geallieerde vliegers, die van het invasiefront terugkeren, rapporteren, dat de Duitse luchtmacht nergens te bespeuren valt.

— AP-correspondent Gladwin Hill meldt, dat duizenden Geallieerde vliegtuigen de Franse kust bestoken, terwijl convooien versterkingen aanvoeren.

— Alles wijst erop, dat de invasie goed gaat en dat de Geallieerde troepen verder het land binnen trekken.

Overzicht van wat leidde tot de invasie.

„Het tweede front" is waarschijnlijk wel de voornaamste kreet geweest in deze wereldoorlog.

Er werd reeds over gesproken en geredetwist begin Juni 1941 toen Hitler zich keerde tegen Rusland en Engeland, dat nog bloedde uit de wond van Duinkerken, terwijl de nazie-luchtmacht een kans meenden te zien om weer een slag te slaan, ditmaal over Het Kanaal. En tenslotte werd het tweede front het zinnebeeld der overwinning van de Geallieerden.

Gedurende het gehele jaar 1940 en in het voorjaar van 1941 vreesde Engeland een inval op zijn eigen stranden. Er waren uitgebreide maatregelen genomen om het eiland te verdedigen en de kerkklokken zouden van toen af zwijgen om slechts geluid te worden als alarm bij een inval.

Maar toen Hitler zich afwendde naar het Oosten, trok het invalsgevaar weg en de plannen voor het tweede front kwamen ervoor in de plaats. De Russen riepen er luid om, terwijl hun troepen werden teruggedrongen door de oorlogsmachine van Hitler, die toen nog onoverwinnelijk scheen. De Britse strategie begon toen te werken aan de verwezenlijking der plannen. Commando's deden kleine en plaatselijke aanvallen op de kust, die door de nazies bezet was en vernielden er installaties, onderwijl zoekend naar zwakke plekken.

Duitslands oorlogsverklaring aan de Verenigde Staten van Noord-Amerika deed het praten over een tweede front toenemen en minder dan twee maanden nadat de Verenigde Staten in de oorlog traden, landde het eerste Noordamerikaanse expeditieleger in Noord-Ierland. De eerste aanvalspoging kwam op Augustus 1942, toen ongeveer 7000 Commando's en Rangers het strand van Dieppe bestormden. Van de landingstroepen ging de helft verloren, maar de kreet om een inval groeide niettemin aan. Er werden verzoeken ingediend door particulieren; en terwijl de schijnbaar onoverwinnelijke nazies door de poorten van Stalingrad braken, verklaarde Premier Stalin, dat een tweede front noodzakelijk was om de druk op zijn troepen te verlichten.

In November antwoordden de Verbondenen met een inval in Noord-Afrika, **waarop Hitler antwoordde met de bezetting van Zuid-Frankrijk, onmiddellijk gevolgd door de bouw van verdedigingswerken.**

Maar Afrika was niet het tweede front.

Moskou en ongeduldigen in Noord-Amerika schreeuwden steeds luider om een inval in West-Europa. De Verbondenen antwoordden daarop met een inval in Sicilië en Italië.

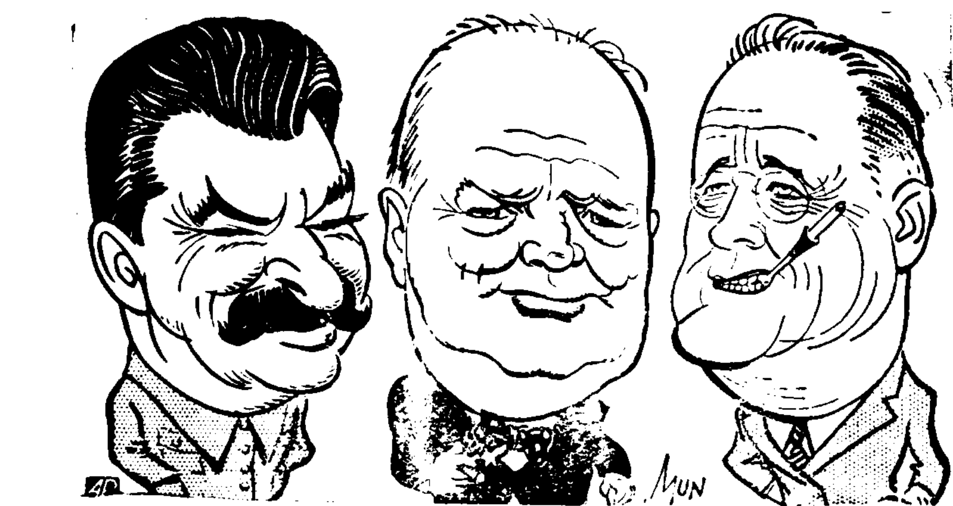
Italië was echter ook nog maar een voorspel. Maar eind November 1943 kwamen Roosevelt, Churchill en Stalin bijeen te Teheran om, naar verwacht werd, de plannen voor de inval vast te stellen. De leiders der Verbondenen deden daarna de besliste toezegging, dat het jaar 1944 de invallers de muren zouden zien slopen van de vesting, die Hitler zich had gebouwd.

Wanneer en waar het tweede front zou worden geopend werd toen de grote vraag. De zenuwachtige nazies noemden de ene dag Noorwegen dan weer Denemarken en de andere dag Frankrijk of de Balkan.

Daarna werd bekend gemaakt welke bevelhebbers het tweede front zouden aanvoeren. Noordamerikaanse en Engelse bommenwerpers begonnen op grote schaal de kust te beuken en tot diep in vijandelijk gebied door te dringen om fabrieken en andere belangrijke doelen aan puin te gooien. Alles wat met industrie en vervoer te maken had, werd gebombardeerd in stelselmatige zware aanvallen, die voortdurend werden vergroot.

Intussen werden troepen en materieel samengebracht voor de inval, die de grootste onderneming zal worden, waarvan de geschiedenis tot heden heeft gewaagd.

In Europa wachtten millioenen vertrapten ondergronds om mede te doen tot zij vanmorgen nog de bevrijdende legers zagen landen of eromtrent hoorden in de radio.

Buitenland.

ROME IN VREUGDEROES.

Edward Kennedy seint uit Rome:

Rome baadt in het flikkerende zonlicht en is bijna volkomen gespaard gebleven voor het oorlogsgeweld, maar is in een vreugderoes waarbij den troepen van het vijfde leger een welkom geboden wordt dat der Eeuwige Stad een aanschijn geeft als in de dagen van carnaval. De stad is practisch onbeschadigd. De Duitsers, waarvan de laatsten in de nacht van Zondag uit de stad glipten als geslagen honden, hebben de afbraak beperkt tot enkele installaties van artistiek noch godsdienstig belang.

De koepel van de St. Pieter, welke de stad beheerst, weerkaatst het zonlicht. Hele rijen van Noordamerikaanse soldaten trekken om het plein waar de Vaticaanstad begint. Anders was er nog geen teken van leven te bespeuren in het Vaticaan. Het is volkomen intact en de enige opmerking van de Zwitserse schildwachten was, dat de Duitsers steeds de onzijdigheid ervan geëerbiedigd hadden en zij hoopten, dat de Noordamerikanen hetzelfde zouden doen. Op het plein voor de St. Pieter tussen de zuilengangen in beyond zich een Italiaanse menigte, doch er waren geen Noordamerikaanse uniformen te zien.

„Dit plein is open voor het publiek hoewel de Duitse soldaten er niet binnenkwamen", zeide een schildwacht. Er was geen speciale bewaking rondom het Vaticaan en aan de ingangen van Vaticaanstad stonden slechts enkele Pauselijke Gendarmes. De Noordamerikanen gingen er vlak langs maar kwamen er niet binnen.

De Italianen juichten steeds luider en spoedig deed die beroemde Italiaanse uitvinding — confetti — haar intrede. Deze confetti was zelf vervaardigd door de burgers. Maar zij waren zeer gelukkig en men kan er niet aan twijfelen, dat zij blij waren de Noordamerikanen te zien. Bij de oorspronkelijke doorbraak op Zondag in de buitenwijken der stad was de verwelkoming uitgelaten. Maar vandaag (Maandag) wordt de triomf in classieke Romeinse stijl gevierd. De soldaten zijn blijde, maar houden zich in. Zij zijn overbluft door Rome en spoedig was het duidelijk dat Rome hen evenzeer ingenomen heeft als zij Rome hebben ingenomen. (Rome, (AP) 5.6).

MUSSOLINI'S BALKON.

Daniel de Luce seint uit Rome:

Mussolini's balkon hing leeg in het maanlicht terwijl soldaten van het vijfde leger het vroegere kantoor van den vroegeren dictator in het Palazzo Venezia gisterenavond omsingelden en duizenden Romeinse vaderlanders bevrijdingsvuren ontstaken. Achter een scherm van vrijwilligers, die armbanden met Hamer en Sikkel droegen, met rode vlaggen wapperden en met oude vuurwapenen zwaaiden, rukten de Noordamerikaanse strijdkrachten naar de Tiber op niettegenstaande een futloos Duits verzet in de straten — een verzet dat werkelijk was, niettegenstaande het Duitse voorwendsel, dat Rome een open stad was (Rome, (AP) 5.6).

MOSKOU GEESTDRIFTIG OVER VEROVERING VAN ROME.

Het nieuws over de Geallieerde verovering van Rome werd geestdriftig ontvangen in Moskou als een teken van de aanstaande volledige bezetting van Italië en de nederlaag van Duitsland. Generaal-Majoor Mikhail Galaktionov wijdde een artikel aan deze overwinning in „Pravda". Hij gebruikte hierin de warmste woorden van lof die tot nu toe in Moskou over de Geallieerde krijgsverrichting werden gebezigd. Het plan van Generaal Sir Harold Alexander werd beschreven als „schitterend" in uitvoering (Moskou, (AP) 5.6).

DUITSERS IN MOSKOU ZIJN BLIJ.

Het Noordamerikaanse Bureau van Oorlogs Informatie deelde mede, dat het Vrije Duitse Nationale Comité in Moskou onder Sovjet-beschermheerschap volgens een uitzending door de radio van Moskou de val van Rome beschouwt als een belangrijke militaire, politieke en morele overwinning voor de Geallieerden. Men waarschuwde het Duitse volk dat de oorlog Duitslands grenzen nadert en dat de Geallieerde luchtbases dat eveneens doen (New York, (AP) 5.6).

ROOSEVELT SPREEKT TOT ITALIANEN.

President Roosevelt heeft gisterenavond een radiorede gehouden tot de Italianen ter gelegenheid van de bevrijding van Rome door de Geallieerden. In zijn redevoering deed de President een beroep op de Italianen voor het bieden van steun teneinde den vijand zo spoedig mogelijk uit Italië te verdrijven.

Wij rekenen op Italië om na de oorlog te helpen aan het vormen van een wereldorganisatie welke de vrede zal waarborgen", aldus zeide de President. Voorts verklaarde hij, dat de Verenigde Staten talloze Italianen hebben opgenomen en dat ook vele Italianen in verschillende landen van Zuid-Amerika wonen. Zij hebben zich onderscheiden door hun vlijt. Italianen hebben veel bijgedragen tot de wetenschap, de kunst en de cultuur, zeide de President. Hij hoopte dat zij hun goede eigenschappen zullen aanwenden om een betere wereld te helpen maken.

DE STRIJD IN CHINA.

Als volgt luidt het communiqué van het Chinese Hoofdcommando

"In het Noorden van Hunan werden de bittere gevechten onverminderd voortgezet op 4 Juni ten Zuiden van de rivier de Milo en in het gebied ten Zuid-Westen van Pingkiang.

Van de morgen tot het middaguur deed de vijand verwoede en voortdurende aanvallen doch telkenmale werd hij afgeslagen door onze tegenaanvallen. In de namiddag werd de vijand in twee colonnes teruggeworpen nadat hij een punt bereikte op ongeveer 16 kilometer ten Zuid-Westen van Sjinsjih. Een andere colonne vorderde over een omweg tot een punt op 27 kilometer ten Zuiden van Sinsjih en deed hardnekkige aanvallen, doch werd door onze troepen met hevige verliezen afgeslagen. Intussen vorderden de vijandelijke troepen aan het Westelijk einde van de rivier de Milo in Zuidelijke richting langs de Canton-Hankow spoorlijn na verderom door Kweikyi te zijn getrokken. Zij worden verwoed bestreden.

Vijandelijke eenheden worden op de bergpaden op 29 kilometer ten Noord-Oosten van Luyang tegengehouden. Zij deden herhaalde aanvallen, doch werden teruggeslagen onder de druk van ons artillerievuur.

Op de morgen van 4 Juni voeren de Japanse troepen in de sector van het Tungtingmeer in talrijke gepantserde boten landingen uit op ongeveer 17 kilometer ten Noorden van Yiyang. Zij worden in verwoede gevechten onderschept door onze troepen.

In het Westen van Hupeh gaan onze troepen ten Zuiden van de Jangtse voort met het achtervolgen van den terugtrekkenden vijand na Ansjing in de nacht van 3 Juni te hebben heroverd. Er werd verdere voortgang gemaakt. Dezelfde dag poogde de vijand ten Zuid-Oosten van de rivier de Jangtze een oversteek te doen, doch hij werd met hevige verliezen teruggeworpen.

In het Westen van Yunnan deden onze troepen ten Zuid-Oosten van de Salween in de ochtend van 4 Juni met steun van artillerie vuur een krachtige val op Menglichtsjien ten Oosten van Lingling (ongeveer 8 kilometer van de Huitung-brug en op 38 kilometer van Lungling). De vijand bood koppig weerstand. Tegen 11 uur had onze aanval den vijand volledig verdreven en was het sterktepunt veroverd. De resten van de vijandelijke troepen werden op de vlucht gedreven" (Tsjungking. (AP) 5.6).

DE STRIJD AAN HET RUSSISCH FRONT.

Moskou heeft bekend gemaakt, dat nieuwe Duitse strijdkrachten van voetvolk en tanks aanvallen ten Noorden van Jasi in Roemenië, doch dat zij afgeslagen worden. Russische vliegers hebben gisteren het spoorwegknooppunt Kisjinev in Bessarabië aangevallen. Naar vermeld wordt, zouden de Duitsers de dwergtanks met eigen drijfkracht, van hetzelfde soort dat zij met weinig succes op het strandhoofd van Anzio gebruikten, bij Jasi in de strijd geworpen hebben. De meeste tanks, welke electrisch worden bestuurd en gevuld zijn met springstoffen, werden onschadelijk gemaakt voordat zij de voorste linies der Russen bereikten. In de gevechten van gisteren nabij Jasi verloren de Duitsers 41 tanks en 33 vliegtuigen, aldus meldde Moskou. Een grote hoeveelheid vijandelijk materiaal werd vernield te Kisjinev en ook werden militaire doelen in de stad getroffen (Londen, (AP) 6.6).

16 JAPANSE SCHEPEN NAAR DE BODEM.

De Noordamerikaanse Marine meldde het tot zinken brengen van nog 16 Japanse schepen in de wateren van de Stille Oceaan en het Verre Oosten als volgt: een groot transportschip, een groot vrachtschip, zeven middelgrote vrachtschepen, twee kleine vrachtschepen, vier middelgrote vracht-transportschepen en een klein vracht - transportschip (Washington, (AP) 5.6).

31 DUITSE SCHEPEN NAAR DE BODEM.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat Britse duikboten 31 schepen van de as — 25 koopvaardijschepen en 5 hulpvaartuigen van de marine — tot zinken gebracht hebben en nog 7 andere koopvaardijschepen beschadigd hebben bij verrichtingen van de laatste tijd in de Middellandse- en Aegeïsche Zeeën. Een der voornaamste slachtoffers was een groot en krachtig geëscorteerd munitie-schip dat op weg was naar Creta. De duikboten beschoten ook een aantal doelen op de Italiaanse en Zuidfranse kusten en een eiland nabij Creta, aldus zeide het communiqué (Londen, (AP) 5.6).

NIEUWS UIT ITALIË.

De vernietigingsoorlog tegen de Duitse legerscharen in Italië gaat onverminderd voort, meldt het communiqué. De geallieerde troepen zitten al 8 km. voorbij de Tiber. De vijand vlucht in wanorde ten Noorden van Rome. De Tiber is op vele plaatsen overgestoken en men ontmoet slechts zwakke weerstand in de heuvelen bij hoofdweg 6. Alleen de weerstand, die wordt uitgevoerd ter dekking van de vlucht, is sterk. De vijand heeft Palena ook al moeten opgeven evenals enkele stellingen in de heuvels.

Tivoli, 25 km. ten Oosten van Rome, is door het Franse leger ingenomen, meldt de Britse radio (Londen, (AP) 6.6).

DE VLIEGTUIGPRODUCTIE IN ENGELAND.

De vliegtuigfabrieken in het Verenigde Koninkrijk leverden in 27.273 vliegtuigen af in de 12 maanden eindigende in Maart jl., vergeleken bij 15.000 n 1940 en 8000 in 1939. Dit werd bekendgemaakt door den Britsen Minister van Vliegtuigproductie Sir Stafford Cripps. Behalve de nieuwe vliegtuigen die gebouwd werden in de periode van 12 maanden, voerde de industrie grote herstellingen aan nog 16.000 vliegtuigen aan, waardoor ongeveer 45.000 vliegtuigen beschikbaar werden gemaakt, aldus Sir Stafford Cripps in een overzicht van de onwikkeling der Britse vliegtuigindustrie in oorlogstijd. „Wij menen thans 16 soorten vliegtuigen, welke niet in productie waren in 1940," vervolgde hij. „Er zullen nog meer nieuwe types in productie komen binnen 12 maanden." De Minister legde er de nadruk op, dat de vliegtuigen stevens in doeltreffendheid toenemen. De bommenwerpers bijvoorbeeld zijn slechts van nut wanneer zij grote bommenladingen op vijandelijke doelen kunnen werpen (Londen, (AP) 4.6).

WERELDOORLOG I WAS ANDERS!

Het eerste Noordamerikaanse Expeditieleger trok Frankrijk binnen onder donderend gejuich. "Het behoefde geen erger projectielen te vrezen dan bloemruikers. De vorige wereldoorlog was inderdaad anders.

In het begin daarvan boog een dunne Engelse linie, maar hield stand tegen de aanstormende Duitsers en handhaafde het front van Yperen, waardoor de Kanaalhavens werden gered.

Onder dekking van Frans en Brits scheepsgeschut trokken Engelse troepen over het Kanaal. Nog voordat de eerste maand in de oorlog was verstreken, hadden de Engelsen vier divisies over Het Kanaal gebracht zonder één man te verliezen. Toen de Duitsers naar Parijs schenen te zullen trekken, deden de Engelsen hun schepen afzwenken naar het Zuiden, de Kanaal-havens vermijdend en zetten hun troepen te St. Nazaire aan land.

Maar toen de Duitsers waren tot staan gebracht en de oorlog verstarde tot een stellingsoorlog in de loopgraven, gonsden de Kanaalhavens opnieuw van de bedrijvigheid.

De Duitsers kwamen toen nooit dichter bij de Kanaalkust dan binnen schootsafstand van Duinkerken, dat in de huidige oorlog het toneel werd van de merkwaardige ontruiming, waarop Frankrijks val is gevolgd.

Als in de vorige oorlog een grote troepenverplaatsing over Het Kanaal zou plaats vinden, sloten de Engelsen een blokkade rondom Helgoland, de grote Duitse vlootbasis.

Verkenningsvliegtuigen hielden de Duitse vloot in het oog om te waarschuwen bij elke beweging. Duikboten, die zich in Het Kanaal waagden, werden naar de kelder geschoten.

In Mei, Juni en Juli 1918 voerden de Noordamerikanen 600.000 man veilig overzee naar Frankrijk terwijl Franse en Britse flottieljes de zee tussen Dover en de overkant bewaakten.

Er was zelfs tijd om de manschappen achter het front te oefenen alvorens zij naar de loopgraven werden gezonden. De Noordamerikanen kenden deze wijze van oorlogvoeren niet en moesten daarin nog worden onderricht.

Hoe geheel anders is het in de huidige oorlog.

Donderend gejuicht. De Noordamerikanen, die in Wereldoorlog I in Frankrijk landden, werden hartelijk verwelkomd en verloren geen enkele man.

Gedonder van kanonnen. De invasie-landingen van Wereldoorlog II moeten worden uitgevoerd tegen krachtige vijandelijke defensiestellingen in.

ROME GESPAARD

De Stad bleef gespaard. Als door een wonder. Het verwoede vechten luwde zodra de elkander bekampende legers de moderne buitenwijken van Rome door waren, als belemmerde hen een onzichtbare hand. Niemand kan begrijpen, waarom de ondermijnde bouwwerken uit alle eeuwen onzer beschaving niet werden opgeblazen, toen de Duitsers uit door wanhoop gevoede vraakklust wel de weinige fabrieken, die de binnenstad kent, opbliezen. Ook hebben de Duitsers niet, gelijk door velen verwacht werd, den Heiligen Vader als gijzelaar medegenomen. Komisch deed temidden van zoveel ellende zelfs het berichtje aan, dat de Duitse ambassadeur ten Vaticane, die in Rome woonde, verhuisd was naar Vaticaanstad, nu Rome geallieerd en voor hem dus vijandelijk gebied geworden is. De Geallieerde ambassadeurs die tot nu toe in Vaticaanstad zaten, krijgen nu daarentegen ruimer veld.

De Stad bleef gespaard, als door een wonder, als door onzichtbare hand beschermd. Van alle kanten der aarde worden de kabels warm gehouden van de gelukwensen, die kerk- en landshoofden aan den Heiligen Vader doen toekomen; ook Curaçao is daarbij, gelijk men elders op deze voorpagina kan lezen. Geheel ons gemoed trilt van vreugde en aandoening en het verstand vindt voldoening, maar daarboven verblijdt zich het geloof. Want Rome is meer dan Italië's hoofdstad — wat het ook en ten vollen rechte, is — omdat het Europa's hoofdstad is en daardoor die van de gehele wereld. Maar daarnaast is het voor de talloze katholieken in bevriend en vijandelijk land het centrum van hun zichtbare kerk op aarde, vertegenwoordigd in den Paus, die met een wonderbaarlijke kunde kans gezien heeft temidden van het krijgsgewoel Zijn onzijdigheid zo schitterend te handhaven, hoewel het voor ieder wel duidelijk is aan welke zijde 's Pausen sympathieën staan.

Rome is gespaard gebleven. De stad waar koningen en consuls, volkstribunen en keizers kwamen en gingen, staat overeind. Waar wetten, legers, roem en weelde kwamen en gingen, waar in de boezem der Kerk de eigenlijke democratie geboren werd, tien en meer eeuwen voor dezelfde stad het fascisme zag komen en — hoe spoedig — ook weer gaan, **dit Rome staat nog.** „De St. Pieter in zicht!" Dat was de eerste gloriekreet, die de Geallieerde legers uitriepen en die hun journalisten de gehele wereld rondseinden. Als Xenophons soldaten, die het „Thalassa, thalassa, de zee, de zee" uitgierden, toen zij na lang zwoegen de hoogvlakten van Anatolië waren door getrokken en de zee in zicht kregen. Dat was de classieke krijgstocht, die de blijdschap van een leger bewaarde, wanneer het uit de verte het doel ziet dagen. Maar zó zullen de schrijvers het vast leggen: „Daniel de Luce seint van een Albaanse heuveltop De St. Pieter in zicht", gevolgd door het eerste bericht enkele dagen later „Daniel de Luce seint **uit Rome:** na weinige schermutselingen hebben de Duitsers het veld geruimd".

De soldaten van onze geallieerde legers toeren thans door Rome, dat gespaard bleef als door onzichtbare hand beschermd. Hebben zij Rome genomen of heeft Rome hen genomen, zo schrijft een telegram van vandaag elders in dit blad, waarin verhaald wordt hoe de soldaten overbluft zijn.

Toen wij eens schreven over Rome **als middelpunt der wereld,** heeft men dit een katholieke aanmatiging genoemd. Maar zijn al deze soldaten katholiek? Toch zeker niet. Maar wie kent de luister dezer Stad, wie kent de glorie der eeuwen en wie het aroom der beschaving die misschien een paar weken of maanden hier geweest is, je zelfs hebben die de Stad niet kennen. Haar eer misgund. Wij roemen niet in Rome als middelpunt onzer Kerk, maar vanwege de mogendheid en de omvang zijner schatten op **cultureel en godsdienstig** gebied vanwege de kracht die van deze Stad op elkeen nog heden uitgaat, twee duizend jaar bijeen sedert zij opgehouden heeft politieke of strategische invloed te oefenen. Wij roemen daarin, tezamen met allen wien de beschaving ter harte gaat en met wie **wij vechten om** deze beschaving voor onze kinderen te bewaren en te verhogen. En daarin zij onze roem reeds volmaakt.

Dáárin ligt de betekenis van Rome's verovering. Strategisch is deze daad van weinig of geen belang. Dichter bij Europa's middenpunt is men niet en een inval naar de Balkan wordt door Europa's hoogste bergketen afgesloten. De zedelijke betekenis van deze verovering, laat ons liever spreken van deze bevrijding, ligt vrijwel alleen ni wat wij hiervoor zeiden.

Wij roemen in Romeals mibdelpunt, vergaarbak en stapelplaats onzer beschaving op cultureel, artistiek en godsdienstig gebied. Dit doen wij niet als katholieken, maar als eerlijke wetenschappelijke mensen.

Als katholieken weten wij alleen, dat hoog boven deze Stad met al haar schatkameren, zo stoffelijk als geestelijke, op de blinkende koepel van St. Pieter een Kruis staat. En wij weten hoe op de hoofdkerk van het gehele katholieke christendom, op de St. Jan, van Lateranen, een kruis staat.

Daarin ligt onze kracht!

O Roma nobilis,
Orbis et Domina,
Cunctarum urbium
Excellentissima,
Rosea Martyrum
Sanguine rubea,
Albis et liliis
Virginum candida,
Salutem dicimus
Tibi per omnia
Te benedicimus
Salve per saecula.

O Rome edel
en Heerser der wereld,
Van alle steden
de uitnemendste,
Van het rozenkleurige bloed
der Martelaren rood,
Van de blanke lelies
der Maagden wit,
U groeten wij,
U zegenen wij,
Wees gegroet,
alle eeuwen door.

DUITSE POGING VERIJDELD.

De vrije Joegoslavische radio zeide, dat bij het verijdelen van de Duitse poging om Tito's hoofdkwartier te veroveren de Partijgenoten de Duitse luchttroepen omsingelden in Drvar en in felle gevechten de helft van hen uitroeiden. De radio zeide, dat de Duitsers rekenden op het element van verrassing, maar nooit in staat zijn geweest troepen in Joegoslavië te verzamelen of samen te trekken **zonder dat het Hoofdkwartier der Partijgenoten er kennis van droeg (Londen, (AP) 4.6).**

ROOSEVELT ZENDT VERTEGENWOORDIGER.

President Roosevelt heeft Louis Dreyfus, beroepsdiplomaat, aangewezen om hem te vertegenwoordigen bij de plechtigheden in IJsland op 7 Juni a.s. waarbij de bevolking van het eiland zich tot republiek zal uitroepen. Dreyfus, die op het ogenblik Gezant in IJsland is, zal bij de ceremonies de rang van Ambassadeur hebben (Washington, (AP) 4.6).

BOMBARDEMENT OP OSNABRUCK.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart: „In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando zonder verlies het spoorwegcentrum Osnabrück in het Noord-Westen van Duitsland aangevallen" (Londen, (AP) 6.6).

DE ENGELSE BURGERWACHT.

3000 Manschappen van de Britse Burgerwacht hebben Zondag een parade gehouden en luisterden naar een toespraak van Luitenant Generaal Sir Charles Loyd, waarin deze zeide: „**Wij** staan op de drempel van **grote** gebeurtenissen en nooit tevoren is de Burgerwacht meer nodig geweest voor de verdediging van Londen". Hij prees de **wijze** waarop de manschappen **zich** hebben weten aan te passen **aan** de nieuwe omstandigheden en vertelde hoe zij thans werken **aan** luchtdoelkanonnen, vervoermiddelen, burgerlijke defensie-diensten en munitie-depots in voorbereiding van het Westelijk front (Londen, (AP) 4.6).